četvrtak, 11. ožujka 2021.

P9_TA(2021)0081

Genetski modificirani kukuruz MZIR098 (SYN-ØØØ98-3)

Rezolucija Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D070620/02 – 2021/2554(RSP))

(2021/C 474/07)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir Nacrt provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sastoje se od njega ili su proizvedeni od njega, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D070620/02,

— uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje ([1]), a posebno njezin članak 7. stavak 3. i članak 19. stavak 3.,

— uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) br. 503/2013 od 3. travnja 2013. o prijavama za odobrenje genetski modificirane hrane i hrane za životinje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni Uredbi Komisije (EZ) br. 641/2004 i (EZ) br. 1981/2006 ([2]),

— uzimajući u obzir glasovanje Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 od 11. siječnja 2021. na kojem nije doneseno nikakvo mišljenje,

— uzimajući u obzir članke 11. i 13. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ([3]),

— uzimajući u obzir mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) usvojeno 28. svibnja 2020. i objavljeno 26. lipnja 2020. ([4]),

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije u kojima se protivi odobravanju genetski modificiranih organizama (GMO) ([5]),

---

([1]) SL L 268, 18.10.2003., str. 1.
([2]) SL L 157, 8.6.2013., str. 1.
([3]) SL L 55, 28.2.2011., str. 13.
([4]) Znanstveno mišljenje EFSA-ina Povjerenstva za genetski modificirane organizme o procjeni genetski modificiranog kukuruza MZIR098 za uporabu u hrani i hrani za životinje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 (zahtjev EFSA-GMO-DE-2017-142), EFSA Journal 2020.;18(6):6171, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2020.6171
([5]) Parlament je u osmom sazivu usvojio 36 rezolucija u kojima se protivi odobravanju GMO-a. Nadalje, u devetom sazivu Parlament je usvojio sljedeće rezolucije:
— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0028).
— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o nacrtu Provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0029).

— uzimajući u obzir članak 112. stavke 2. i 3. Poslovnika,

— uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,

---

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0030).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije kojom se produljuje odobrenje za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA (2019)0054).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89788 (MON-89788-1), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0055).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i potkombinacije MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0056).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju, četiriju ili pet pojedinačnih promjena Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0057).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. svibnja 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0069).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i NK603 i o stavljanju izvan snage Provedbene odluke Komisije (EU) 2018/1111 na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0291).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sastoje se od nje ili su od nje proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0292)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 i NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0293).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0365).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411, te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i MON 87411, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0366).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o nacrtu Provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0367).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 88017 (MON-88Ø17-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0368).

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 (MON-89Ø34-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0369).

četvrtak, 11. ožujka 2021.

A. budući da je društvo Syngenta Crop Protection NV/SA („podnositelj zahtjeva") 25. travnja 2017. u skladu s člancima 5. i 17. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 podnijelo zahtjev za stavljanje na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZIR098 („genetski modificiran kukuruz"), sastoje se ili su proizvedeni od njega; budući da je taj zahtjev također obuhvaćao stavljanje na tržište proizvoda koji sadrže genetski modificiran kukuruz ili se sastoje od njega za druge namjene osim uporabe u hrani i hrani za životinje, no ne i za uzgoj;

B. budući da je EFSA 28. svibnja 2020., donijela pozitivno mišljenje, koje je objavljeno 26. lipnja 2020.„;

C. budući da je taj kukuruz genetski modificiran da bude otporan na herbicide koji sadrže glufosinat („komplementarni herbicidi") te da proizvodi dva insekticidna proteina (Bt ili Cry-toksine): eCry3.1Ab i mCry3A koji su toksični za neke ličinke iz reda *coleopteran larvae* koje se hrane kukuruzom ([6]);

D. budući da se u Uredbi (EZ) br. 1829/2003 navodi da genetski modificirana hrana ili hrana za životinje ne smije imati nepovoljne učinke na zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš te da Komisija pri sastavljanju svoje odluke mora uzeti u obzir sve relevantne odredbe prava Unije i druge legitimne čimbenike važne za predmet razmatranja;

E. budući da se Provedbenom uredbom (EU) br. 503/2013 zahtijeva procjena o tome utječu li očekivane poljoprivredne prakse na ishod proučavanih krajnjih točaka; budući da je prema toj Provedbenoj uredbi to posebno relevantno za biljke otporne na herbicide; budući da, osim toga, različite lokacije odabrane za terenska ispitivanja odražavaju različite meteorološke i agronomske uvjete u kojima se usjev uzgaja;

Nedostatak podataka o ekspresiji gena i sastavu biljaka

F. budući da su terenska ispitivanja sastava i agronomske procjene genetski modificiranog kukuruza provedena u Sjedinjenim Američkim Državama na samo osam lokacija, ali ne i u drugim relevantnim područjima proizvodnje kukuruza kao što su Brazil, Argentina, Paragvaj ili Urugvaj; budući da su samo podaci iz jedne godine, 2013., korišteni za dobivanje podataka o relevantnim meteorološkim uvjetima u kojima se biljke mogu uzgajati; budući da se glufosinat nije primjenjivao u visokim dozama koje se mogu očekivati u kontekstu povećanja otpornosti korova;

G. budući da EFSA nije zatražila daljnje studije, npr. terenska ispitivanja koja traju dulje od jedne sezone i s lokacija u drugim regijama u kojima se proizvodi kukuruz; osim toga, budući da nisu prikupljeni podaci koji bi ukazivali na ekstremnije ekološke uvjete, poput onih uzrokovanih klimatskim promjenama, iako je dokazano da ekološki čimbenici mogu utjecati na izražavanje Bt toksina ([7]);

Nedostatak procjene ostataka glufosinata

H. budući da se glufosinat klasificira kao tvar iz kategorije 1B koja je toksična za reproduktivno zdravlje i stoga ispunjava kriterije za isključivanje navedene u Uredbi (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([8]); budući da je odobrenje za upotrebu glufosinata u Uniji isteklo 31. srpnja 2018. ([9]);

I. budući da studije pokazuju da glufosinat može snažno utjecati na mikrobiom ([10]) te bi stoga prije donošenja bilo kakvog zaključka o učincima na zdravlje i sigurnost hrane prvo trebalo procijeniti dugoročnu toksičnost (mješovitu toksičnost) Bt toksina u hrani i hrani za životinje za crijeva zbog prskanja glufosinatom;

([6]) Mišljenje EFSA-e, str. 1.

([7]) vidi npr. članak Trtikova, M., Wikmark, O.G., Zemp, N., Widmer, A., Hilbeck, A., „Transgenska ekspresija i udio proteina Bt u transgenskom kukuruzu Bt (MON810) u optimalnim i stresnim okolišnim uvjetima" (Transgene expression and Bt protein content in transgenic Bt maize (MON810) under optimal and stressful environmental conditions), Plos ONE, 2015:10(4): e0123011, https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0123011

([8]) Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

([9]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/index.cfm?event=as.details&langFromHeader=HR&token=03EC744329AD1A28E9BF4FD99C4709FFFEBAF8E5

([10]) Vidi primjerice https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0304389420301400?via%3Dihub

J. budući da se smatra da procjena ostataka herbicida i proizvoda njihove razgradnje pronađenih na genetski modificiranim biljkama, zajedno s njihovom interakcijom s Bt toksinima, nije u nadležnosti EFSA-ina Povjerenstva za genetski modificirane organizme (EFSA-ino Povjerenstvo za GMO) te se stoga ne provodi u okviru postupka odobravanja GMO-a;

Neriješena pitanja koja se odnose na Bt toksine

K. budući da su proteini eCry3.1Ab i mCry3A proizvedeni u bakteriji *Escherichia coli (E. coli)* i korišteni za ispitivanje neškodljivosti, a ne proteini koje proizvodi sama genetski modificirana biljka ([11]), što znači da se procjena toksičnih učinaka temelji na pretpostavci da su Bt toksini koje proizvodi *E-coli* ekvivalentni Bt toksinima koje proizvodi biljka; budući da nadležna tijela države članice smatraju da se, kako bi se na odgovarajući način uzeli u obzir sinergijski učinci, procjene ne bi trebale temeljiti isključivo na testovima s transgenskim Bt toksinima proizvedenima u mikrobnim sustavima ([12]);

L. budući da se toksikološkim ispitivanjima koja se provode izolirano s bjelančevinama može pripisati mala važnost zbog činjenice da su Bt toksini u genetski modificiranim usjevima, kao što su kukuruz, pamuk i soja, sami po sebi toksičniji od izoliranih Bt toksina; budući da je to posljedica prisutnosti inhibitora proteaze (PI) u biljnom tkivu, zbog koje se može povećati toksičnost Bt toksina odgađanjem njihove razgradnje; budući da je ta pojava dokazana u nizu znanstvenih studija, uključujući one provedene za Monsanto prije 30 godina, koje su pokazale da je toksičnost Bt toksina i do 20 puta veća, čak i u prisutnosti iznimno male količine inhibitora proteaze ([13]);

M. budući da ti učinci nikad nisu uzeti u obzir u procjenama rizika EFSA-e, iako su relevantni za sve Bt biljke odobrene za uvoz ili uzgoj u Uniji; budući da se ne može tvrditi da povećana toksičnost zbog interakcije inhibitora proteinaze i Bt toksina ne predstavlja rizik za ljude i životinje koji konzumiraju hranu i hranu za životinje koja sadržava Bt toksine:

N. budući da se u brojnim studijama navodi da su nakon izloženosti Bt toksinima zabilježene nuspojave koje mogu utjecati na imunosni sustav i da neki Bt toksini mogu djelovati kao adjuvansi ([14]), što znači da mogu povećati alergena svojstva drugih proteina s kojima dolaze u kontakt;

O. budući da se smatra da procjena moguće interakcije ostataka herbicida i njihovih metabolita s Bt toksinima nije u nadležnosti EFSA-ina Povjerenstva za GMO te se stoga ne provodi u okviru procjene rizika; budući da je to sporno jer je poznato da ostaci prskanja glufosinatom remete mikrobiom koji, na primjer, može povećati imunološke reakcije u kombinaciji s Bt toksinima ([15]);

Bt usjevi: učinci na neciljane organizme i povećana otpornost

P. budući da, za razliku od upotrebe insekticida, gdje se izlaganje odvija u vrijeme prskanja i tijekom ograničenog vremena, uporaba genetski modificiranih Bt usjeva dovodi do dugotrajne izloženosti ciljnih i neciljanih organizama Bt toksinima;

([11]) Mišljenje EFSA-e, str. 10.

([12]) Primjedbe država članica dostupne su u bazi pitanja EFSA-e: (Referenca EFSA-Q-2017-00398): https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions, str. 21.

([13]) MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., „Pojačavanje insekticidnog djelovanja *Bacillus thuringiensis* inhibitorima serinske proteaze" („Potentiation of Bacillus thuringiensis insecticidal activity by serine protease inhibitors"), Journal of Agricultural and Food Chemistry 1990, 38, str. 1145. – 1152.,https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051

([14]) Vidi pregled Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., „Pregled sigurnosti i bioloških učinaka toksina Cry *Bacillus thuringiensisa* kod sisavaca" („An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mammals"), Journal of Applied Toxicology 2016, 36(5), str. 630. – 648., https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252

([15]) Parenti, M. D., Santoro, A., Del Rio, A., Franceschi, C., „Pregled literature o procjeni adjuvantnosti/imunogeničnosti proteina" („Literature review in support of adjuvanticity/immuno-genicity assessment of proteins", EFSA Supporting Publications, siječanj 2019., 16.1: 1551, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1551

Q. budući da se pretpostavka da Bt toksini pokazuju jedan ciljni način djelovanja više ne može smatrati ispravnom i ne mogu se isključiti učinci na neciljane organizme ([16]); budući da stižu izvješća o sve većem broju neciljanih organizama koji su zahvaćeni na više načina; budući da se u nedavnom pregledu spominje 39 stručno recenziranih publikacija koje izvješćuju o značajnim štetnim učincima Bt toksina na mnoge vrste „izvan dometa" ([17]);

R. budući da bi brojni neciljani organizmi u Uniji mogli biti izloženi Bt toksinima preko izlijevanja, otpada ili gnoja zbog uvoza Bt usjeva; budući da u procjeni rizika nisu ocijenjeni učinci na neciljane organizme;

S. budući da se procjenom rizika nije uzeo u obzir razvoj otpornosti ciljnih nametnika na Bt toksine, što bi moglo rezultirati uporabom manje ekološki sigurnih pesticida ili povećanim dozama i brojem primjena na genetski modificirane usjeve u zemlji uzgoja; budući da Američka agencija za zaštitu okoliša u sljedećih tri do pet godina planira postupno ukinuti brojne Bt hibride kukuruza, kao i neke vrste Bt pamuka zbog rasta otpornosti insekata na te usjeve ([18]);

T. budući da, iako se tvrdi da uporaba Bt usjeva dovodi do smanjenja upotrebe insekticida, nedavna studija objavljena u Sjedinjenim Državama ([19]) pokazuje da se „čini da se u okviru nekoliko analiza utjecaja Bt usjeva na obrasce upotrebe pesticida nije razmatralo tretiranje sjemena te se tako možda precijenilo smanjenje upotrebe insekticida (posebno „obrađenog područja") povezane s Bt usjevima";

U. budući da je Unija stranka UN-ove konvencije o biološkoj raznolikosti, u kojoj se jasno navodi da i zemlje izvoznice i uvoznice imaju međunarodne odgovornosti u pogledu biološke raznolikosti;

Primjedbe država članica

V. budući da su države članice tijekom tromjesečnog razdoblja savjetovanja EFSA-i uputile brojne kritike ([20]); prema tim kritikama, podaci s terenskih ispitivanja nisu dovoljni da bi se utvrdilo da su mjesta na kojima se provode ispitivanja reprezentativna u pogledu poljoprivrednih praksi ili abiotičkih (npr. vlažnost i plodnost tla) i biotičkih čimbenika (npr. prevladavajuća izloženost nametnicima i bolestima i profili korova), opseg komparativne analize je preuzak s obzirom na to da se nije uzela u obzir uporaba glufosinata na genetski modificiranom kukuruzu, plan praćenja nije dovoljan za rješavanje problema mogućih učinaka genetski modificiranog kukuruza na okoliš, studije koje predao podnositelj zahtjeva nisu dovoljne da bi se donio zaključak da će izloženost okruženju, a time i učinci na neciljane organizme biti zanemarivi te nije moguće donijeti konačan zaključak (o tome) koji su dugoročni učinci te hrane ili hrane za životinje na reprodukciju i razvoj;

Poštovanje međunarodnih obveza Unije

W. budući da se u Uredbi (EZ) br. 1829/2003 navodi da genetski modificirana hrana ili hrana za životinje ne smije imati nepovoljne učinke na zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš te da Komisija pri sastavljanju svojih odluka mora uzeti u obzir sve relevantne odredbe prava Unije i druge legitimne faktore važne za predmet koji se razmatra; budući da bi

([16]) vidi, primjerice, Hilbeck, A., Otto, M., „Specifičnost i kombinatorički učinci toksina Cry *Bacillus thuringiensisa* u kontekstu procjene okolišnog rizika GMO-a" („Specificity and combinatorial effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment"), Frontiers in Environmental Science 2015, 3:71, https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071

([17]) Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Bøhn, T., EFSA-in pristup procjeni rizika za neuspješno dizajnirane genetski modificirane Bt biljke („Insecticidal Bt crops. EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design"), RAGES 2020, str. 4., https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf

([18]) https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn

([19]) Douglas, M.R., Tooker, J.F., „Uvođenje tretiranja sjemena na veliko potaknulo je snažan porast u upotrebi neonikotinoidnih insekticida i preventivnoj zaštiti bilja od nametnika u usjevima na poljima SAD-a" („Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops"), Environmental Science and Technology 2015, 49, 8, str. 5088. – 5097., https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g

([20]) Primjedbe država članica dostupne su u bazi pitanja EFSA-e: (Referenca EFSA-Q-2017-00398): https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions

takvi legitimni faktori trebali obuhvaćati obveze Unije u okviru ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda (UN), Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama i Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti;

X. budući da se u izvješću posebnog izvjestitelja UN-a za pravo na hranu iz 2017. godine zaključuje da opasni pesticidi, posebno u zemljama u razvoju, imaju katastrofalne učinke na zdravlje ([21]); budući da se u okviru cilja održivog razvoja br. 3.9 do 2030. želi znatno smanjiti broj smrtnih slučajeva i bolesti prouzročenih opasnim kemikalijama i onečišćenjem zraka, vode i tla te kontaminacijom ([22]); budući da bi se odobrenjem uvoza genetski modificiranog kukuruza povećala potražnja za tim usjevom koji je tretiran herbicidom koji je toksičan za reprodukciju i više nije odobren za uporabu u Uniji, čime bi se povećala izloženost radnika u trećim zemljama; budući da je rizik od povećane izloženosti radnika osobito zabrinjavajući pri genetski modificiranim usjevima otpornima na herbicide, s obzirom na veće količine herbicida koje se pritom koriste;

Nedemokratsko donošenje odluka

Y. budući da na glasovanju Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 koje je održano 11. siječnja 2021. nije doneseno nikakvo mišljenje, što znači da kvalificirana većina država članica nije podržala odobrenje; budući da je 13 država članica (koje predstavljaju 35,52 % stanovništva Unije) glasovalo protiv odobrenja, dok je samo 10 država članica (koje predstavljaju 27,49 %) glasovalo za; budući da su 4 države članice (koje predstavljaju 37 % stanovništva Unije) bile suzdržane;

Z. budući da Komisija uviđa problematičnost činjenice da i dalje donosi odluke o odobrenju GMO-a bez kvalificirane većine država članica, što je zapravo iznimka za odobrenja za proizvode u cjelini, ali je postala pravilo pri donošenju odluka o odobrenjima za genetski modificiranu hranu i hranu za životinje;

AA. budući da je Europski parlament u osmom sazivu usvojio ukupno 36 rezolucija u kojima se protivi stavljanju na tržište genetski modificiranih organizama za hranu i hranu za životinje (33 rezolucije) i uzgoju genetski modificiranih organizama u Uniji (tri rezolucije); budući da je u devetom sazivu Europski parlament već usvojio 16 prigovora na stavljanje GMO-a na tržište; budući da nije bilo kvalificirane većine država članica za odobravanje bilo kojeg od tih genetski modificiranih organizama; budući da razlozi zbog kojih države članice ne podržavaju odobrenja uključuju nepoštovanje načela predostrožnosti u postupku odobravanja i znanstvena pitanja povezana s procjenom rizika;

AB. budući da Komisija, unatoč tome što je i sama priznala postojanje demokratskih nedostataka te usprkos izostanku potpore država članica i prigovorima Parlamenta, i dalje odobrava genetski modificirane organizme;

AC. budući da nije potrebna promjena zakonodavstva ako Komisija ne želi odobriti GMO ako se u okviru žalbenog odbora za to ne izjasni kvalificirana većina država članica ([23]);

1. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije prekoračuje provedbene ovlasti predviđene Uredbom (EZ) br. 1829/2003;

([21]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx

([22]) https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/

([23]) U skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 (članak 6. stavak 3.) Komisija „može” ali ne mora dati odobrenje ako ga u okviru žalbenog odbora ne podrži kvalificirana većina država članica.

2. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije nije u skladu s pravom Unije jer nije spojiv s ciljem Uredbe (EZ) br. 1829/2003, a on je, u skladu s općim načelima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ([24]), pružanje osnove za visoku razinu zaštite života i zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, interesa okoliša i potrošača u pogledu genetski modificirane hrane i hrane za životinje, uz istovremeno jamčenje uspješnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta;

3. traži od Komisije da povuče svoj nacrt provedbene odluke;

4. pozdravlja činjenicu da je Komisija u pismu zastupnicima od 11. rujna 2020. konačno uvidjela potrebu da se pri donošenju odluka o odobrenju genetski modificiranih organizama u obzir uzme održivost ([25]); međutim, duboko je razočaran zbog toga što Komisija i dalje odobrava uvoz genetski modificiranih organizama u Uniju, unatoč prigovoru Parlamenta i većine država članica koje su glasovale protiv;

5. poziva Komisiju da hitno nastavi s razvojem kriterija održivosti, uz potpuno sudjelovanje Parlamenta; poziva Komisiju da pruži informacije o tome kako će se taj postupak provesti i u kojem vremenskom okviru;

6. ponovo poziva Komisiju da ne odobrava genetski modificirane usjeve otporne na herbicide dok se zdravstveni rizici povezani s ostacima temeljito ne istraže na temelju pojedinačnih slučajeva, što zahtijeva potpunu procjenu ostataka od prskanja genetski modificiranih usjeva komplementarnim herbicidima, procjenu proizvoda njihove razgradnje i svih kombiniranih učinaka, uključujući i sa samom genetski modificiranom biljkom;

7. ponovno poziva Komisiju da ne odobrava uvoz nikakvih genetski modificiranih biljaka za uporabu u hrani ili hrani za životinje kod kojih je stvorena otpornost na aktivnu tvar u herbicidu koja nije odobrena za uporabu u Uniji;

8. poziva EFSA-u da napokon prihvati značajne razlike između izvornih Bt toksina i onih eksprimiranih sintetskim transgenima u genetski modificiranim biljkama, te da proširi svoju procjenu rizika kako bi u potpunosti uzela u obzir sve interakcije i kombinacijske učinke Bt toksina, genetski modificiranih biljaka i njihovih sastojaka, ostatke od prskanja komplementarnim herbicidima, okoliš kao i utjecaje na zdravlje i sigurnost hrane;

9. poziva EFSA-u da više ne prihvaća studije toksičnosti na temelju izoliranih proteina koji će se vjerojatno razlikovati u strukturi i biološkim učincima u usporedbi s onima koje proizvodi sama biljka, te da zahtijeva da se sva ispitivanja provode na tkivu iz genetski modificirane biljke;

10. poziva EFSA-u da osigura da se podacima s terenskih ispitivanja ili iz staklenika pokrije dovoljno širok raspon poljoprivrednih i ekoloških uvjeta kako bi se procijenio utjecaj svih čimbenika stresa koji se tijekom uzgoja mogu očekivati na gensku ekspresiju i sastav biljaka;

11. poziva EFSA-u da osigura da se podacima s terenskih ispitivanja ili iz staklenika obuhvati dovoljno širok raspon različitih sorti kako bi se procijenio utjecaj različitih genetskih podrijetla na gensku ekspresiju i sastav biljaka;

12. poziva EFSA-u da zatraži podatke o utjecaju konzumacije hrane i hrane za životinje dobivene od genetski modificiranih biljaka na crijevni mikrobiom;

13. ponovno apelira na Komisiju da u obzir uzme obveze Unije na temelju međunarodnih sporazuma, kao što su Pariški klimatski sporazum, Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti i UN-ovi ciljevi održivog razvoja;

([24]) Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

([25]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf

14. naglašava da se u izmjenama koje je Europski parlament usvojio 17. prosinca 2020. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2011 ([26]), a koje je Parlament usvojio kao temelj za pregovore s Vijećem, navodi da Komisija ne odobrava GMO-e ako za to nema kvalificirane većine država članica; inzistira na tome da Komisija poštuje to stajalište i poziva Vijeće da hitno nastavi s radom i donese opći pristup o tom predmetu;

15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

([26]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0364.